

UCHWAŁA NR XXXII/313/2018
RADY GMINY PRZODKOWO

z dnia 25 kwietnia 2018 r.

W sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2017r., poz. 1875 z późn. zm.) i art. 176 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2017r., poz. 697 z późn. zm.) Rada Gminy Przodkowo uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018-2020, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Przodkowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Przodkowo

Dariusz Toporek

Załącznik do Uchwały Nr XXXII/313/2018

Rady Gminy Przodkowo

z dnia 25 kwietnia 2018 r.

**Program Wspierania
Rodziny w Gminie Przodkowo
na lata 2018 – 2020
Przodkowo, kwiecień 2018**

Spis treści

- . [Wstęp](#)
- . [Podstawa Prawna](#)
- . [Diagnoza Społeczna](#)
- . [Założenia Programu](#)
 - [Ochrona i wsparcie rodziny naturalnej](#)
 - [Permanentne doskonalenie form i metod wsparcia rodziny](#)
 - [Charakterystyka sytuacji rodzin](#)
- . [Adresaci Programu](#)
- . [Cele Programu](#)
- . [Zasoby](#)
- . [Przewidywane Efekty](#)
- . [Źródła finansowania](#)
- . [Monitoring i Ewaluacja](#)
- . [Podsumowanie](#)

1. Wstęp

Rodzina to podstawowa grupa społeczna, która kształtuje osobowość człowieka, jego styl życia oraz system wartości.

Obecne czasy bardzo intensywnie zmieniają sytuację społeczno – gospodarczą rodzin, powodują duże przemiany w życiu człowieka. Pojawiają się zagrożenia mające wpływ na rozwój rodziny. Zwiększa się liczba rodzin niepełnych, związków nieformalnych, rodzin z małą ilością dzieci. Dlatego też, potrzeby dotyczące wspierania rodziny są złożone i wymagają kompleksowych oraz interdyscyplinarnych przedsięwzięć mających na celu podniesienie jakości życia.

Pomoc rodzinie winna mieć na celu pomoc w podtrzymywaniu pełnienia pozytywnych ról społecznych poprzez wzmacnianie zasobów, które znajdują się w rodzinie, poprawy ich życia i wspieraniu ich w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Aby zapobiegać powielaniu nieprawidłowych wzorców potrzebna jest pomoc rodzinom w przezwyciężaniu trudności w sprawowaniu funkcji rodzicielskich oraz ochrona dziecka przed przemocą. Możemy to osiągnąć przy zaangażowaniu instytucji i organizacji działających na terenie Gminy Przodkowo oraz Powiatu Kartuskiego. Pozostawienie rodzin bez wsparcia może doprowadzić do ich całkowitej degradacji. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego ich monitorowania i wsparcia, w tym w szczególności przez: pracownika socjalnego, asystenta rodziny, pedagoga szkolnego, służbę zdrowia, policję i kuratorów. Działania te mogą być skuteczne przy założeniu, że wszystkie te instytucje będą ze sobą współpracować i działać na rzecz dziecka i rodziny. Praca z rodziną powinna być prowadzona we wczesnym okresie jej zagrożenia. Ważne jest aby specjalistyczna pomoc dotarła w odpowiednim czasie i była bezpłatna dla osób o niskim statusie materialnym.

Wychowawcze oddziaływanie rodziny ma istotny wpływ na socjalizację dzieci i młodzieży poprzez nieuświadomione przekazywanie wiedzy o otaczającym świecie wraz z wartościowaniem go i preferowaniem prawidłowych wzorców zachowań.

Pomoc rodzinie ma na celu w konsekwencji przywrócenie jej prawidłowego funkcjonowania poprzez umożliwienie jej odzyskania lub nabycia umiejętności pełnienia prawidłowych ról opiekuńczo – wychowawczych i społecznych, aby dziecko pozostawało w naturalnej rodzinie i tam zostało przygotowane do prawidłowego funkcjonowania w swoim życiu i społeczeństwie.

Zdrowa rodzina wypełniając swoje funkcje w odpowiedni sposób zapewnia dzieciom poczucie bezpieczeństwa i własnej wartości dając możliwość prawidłowego rozwoju i prawidłowego wypełniania ról społecznych w przyszłości.

Niniejszy Program jest propozycją zintegrowanych kierunków działań realizowanych w zakresie opieki nad dziećmi i rodziną na terenie Gminy Przodkowo.

2. Podstawa Prawna

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2017r. poz. 1769 z późn. zm.),
- 2) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017r. poz. 697 z późn. zm.),
- 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015r. poz. 1390 z późn. zm.),
- 4) Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U. z 2016r. poz. 1828),
- 5) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016r. poz. 487 z późn. zm.),
- 6) Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2017r. poz. 783 z późn. zm.),
- 7) Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017r. poz. 1875 z późn. zm.),
- 8) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Przodkowo na lata 2013 – 2020 (Uchwała nr XVIII/165/2012 z dnia 28 grudnia 2012r.)

9) Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy dla Gminy Przodkowo na lata 2017 – 2022 (Uchwała nr XIX/203/2017 z dnia 24 lutego 2017r.)

3. Diagnoza Społeczna

Gmina Przodkowo liczy 9.102-ch mieszkańców (stan na 31.12.2017 r.) jest gminą typowo rolniczą, chociaż w ostatnich lat powstaje co raz więcej zakładów pracy w których zatrudniani są mieszkańcy Gminy Przodkowo.

W 2017 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Przodkowie objął szeroko rozumianym wsparciem 258 rodzin, w tym 152 rodziny z dziećmi. Najczęstszym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej były niskie dochody mieszkańców, długotrwała choroba, niepełnosprawność oraz wielodzietność.

Niskie dochody w rodzinie, wielodzietność oraz niepełnosprawność są głównym czynnikiem sprawczym ubóstwa. Niesie to za sobą nie tylko niedostatek ale też i negatywne skutki w zakresie funkcjonowania rodziny. Prowadzi często do zachowań dewiacyjnych w rodzinie, utrzymywania nałogów, marginalizacji, obniżenia poziomu potrzeb bytowych i całokształtu bytowania. W konsekwencji generuje występowanie patologii społecznej oraz nieradzenie sobie w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych i społecznych. W rodzinach takich często występuje alkoholizm, złe warunki socjalno-bytowe, problemy w zakresie opieki nad dziećmi. Złe funkcjonowanie rodziny jest częstym powodem zaniedbywania przez dzieci nauki, nierealizowania obowiązku szkolnego, demoralizacji oraz niskiej samooceny. Brak odpowiedniego specjalistycznego wsparcia dla takich rodzin powoduje potencjalne zagrożenie związane z koniecznością odebrania dzieci ze środowiska naturalnego i umieszczenia ich w pieczy zastępczej.

Jak wynika z informacji Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach w pieczy zastępczej na dzień 31 grudnia 2017 r. umieszczonych jest 12 dzieci z terenu Gminy Przodkowo. Pośród nich 8 dzieci przebywa w 3 rodzinach zastępczych spokrewnionych oraz 4 dzieci w Domu Dziecka. W zakresie tym zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gmina Przodkowo współfinansuje pobyt 8 dzieci w rodzinach zastępczych oraz 4 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Dane z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Kartuzach na dzień 31 grudnia 2017 r. wskazują, że obecnie 13 rodzin z terenu naszej gminy jest objętych opieką kuratora w zakresie opiekuńczo-wychowawczym.

Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego w 2017 r. wynika że u 7 rodzin, w których wychowywane są dzieci wszczęto procedurę „Niebieskiej Karty”. W 2017 r. Policja dokonała 7 Interwencji domowych, gdzie sprawcy działali pod wpływem alkoholu oraz zatrzymała do wytrzeźwienia 5 sprawców awantur domowych.

W związku z nadużywaniem alkoholu Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadziła 4 rozmowy interwencyjno-motywuujące, nie podjęła czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnień od alkoholu.

Jak wynika z danych oświatowych w 2017 r. na terenie Gminy Przodkowo funkcjonowało 5 publicznych szkoły podstawowych oraz 3 gimnazja. W tymże samym roku do szkół podstawowych uczęszczało 889 dzieci, do gimnazjum 218 dzieci, a w klasie „0” oraz 5-latków było 218 dzieci. Ponadto na terenie gminy jest jedna szkoła ponadgimnazjalna, która kształci uczniów z terenu całego powiatu kartuskiego.

W 2017 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przodkowie finansował dożywianie w 11 szkołach do których uczęszczają dzieci z naszej gminy, dożywianie dla 172 dzieci z rodzin najuboższych.

Trzeba zauważyć, że bardzo ważnym czynnikiem zasilającym budżet domowy rodzin są świadczenia z programu „Rodzina 500+”. W 2017 r. ze świadczeń tych skorzystało 1955 dzieci z 1101 rodzin. Rodzice wydawali pieniądze z tego świadczenia przede wszystkim na odzież i obuwie dla dzieci a także dodatkowe zajęcia czy też wypoczynek. W tym samym roku 1492 –ro dzieci otrzymało świadczenia rodzinne z 729 rodzin. Diagnozowanie zasobów pozwala na wskazanie form pomocy niezbędnej dla rodzin znajdujących się w sytuacjach zagrożenia i kryzysu. Znajomość potencjału i dostępność usług daje możliwość formułowania celów i zadań, które mogą stanowić spójny system działania na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

4. Założenia Programu

Zadania ujęte w programie zmierzają w kierunku wspierania rodziny przeżywającej trudności celem przywrócenia zdolności do wypełniania prawidłowych ról społecznych.

Podstawowym założeniem Gminnego Ośrodka pomocy Społecznej w Przodkowie na lata 2018 – 2020 jest wypracowanie spójnego systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Zadania programu koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie. Dotyczyć to również będzie dzieci umieszczonych poza rodziną biologiczną. Istotnym elementem Programu jest wypracowanie rozbudowanego systemu profilaktyki oraz intensyfikacja działań na rzecz rodzin z problemami.

4.1. *Ochrona i wsparcie rodziny naturalnej*

Rodzina naturalna, postrzegana w środowisku jako zagrożona wykluczeniem społecznym powinna znaleźć wsparcie ośrodka pomocy społecznej, do którego należy zdiagnozowanie problemu i koordynacja działań wspierających.

Doskonalenia wymaga integracja działań:

- pracowników pomocy społecznej,
- pracowników podstawowej opieki medycznej,
- wychowawców, nauczycieli, pedagogów szkolnych,
- duszpasterzy,
- pracowników poradni psychologiczno – pedagogicznych,
- kuratorów sądowych,
- policji,
- przedstawicieli organizacji pozarządowych i wolontariuszy.

Typowanie rodzin naturalnych do objęcia pomocą instytucjonalną z zasady powinno się dokonywać z inicjatywy i pod ciągłą obserwacją pracownika socjalnego, bądź przedstawiciela innej instytucji (szkoły, policji itd.) we współpracy z pracownikiem socjalnym. Podstawowym warunkiem dobrej współpracy wspomnianych wyżej instytucji jest dobry przepływ informacji między nimi i rozpoznanie wzajemnych możliwości oraz kompetencji.

Konieczne jest utworzenie poradnictwa, zwłaszcza psychologiczno – pedagogicznego, oraz jego upowszechnienie w środowisku. Poradnictwo i wsparcie psychologiczno – pedagogiczne świadczone w gabinetach szkolnych nie obejmuje znacznej części potrzebujących. Dlatego świadczone są profesjonalne usługi psychologa oraz asystenta rodzinnego w domach klientów. Wsparcie psychologiczno – pedagogiczne rodzin naturalnych powinno być łączone z pomocą materialną. Środowisko rodzinne naznaczone alkoholizmem, ubóstwem itp. dość często otrzymują pomoc materialną bez żadnych zobowiązań do zmian w funkcjonowaniu społecznym. Nasila to i pogłębia ich marginalizację i odwrotnie pomoc psychologiczna musi być właściwie wzmacniana wsparciem materialnym rodzin. W tym miejscu trzeba zaznaczyć, że bardzo ważną rolę spełnia kontrakt socjalny, który jest narzędziem doskonałym w pracy z klientem opornym czy roszczeniowym.

4.2. *Permanenne doskonalenie form i metod wsparcia rodziny*

Praca z rodziną winna być połączona z jej własną aktywnością. Organizując różnorodne formy pomocy na rzecz rodziny należy konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Należy ją wspierać i wspomagać tak aby przywrócić jej prawidłowe funkcje. Wprawdzie można przyjąć, że forma pracy z rodziną utrwalona wieloletnią praktyką powinna być kontynuowana, to jednak zachodzą okoliczności, które, burzą wypracowany porządek i wskazują na potrzebę permanentnego uczenia się i doskonalenia form i metod pracy z rodziną.

4.3. *Charakterystyka sytuacji rodzin*

Diagnostując rodzinę należy mieć na uwadze, że określona jest jako dynamiczny system psychospołeczny, w skład którego wchodzi rodzice, dzieci czy też wspólnie mieszkający dalsi krewni. Jest ona dlatego dynamiczna, gdyż ciągle zachodzą w niej jakieś procesy czy zmiany. Rodzina jest pierwszą „szkołą życia” każdego dziecka. To miejsce, w którym zaspokajane są najważniejsze potrzeby dziecka. W rodzinie człowiek uczy się kochać i przebaczać, ale w rodzinie może też nauczyć się oszukiwać, nienawidzić, zaprzeczać uczuciom. Dziecko uczy się przede wszystkim przez doświadczenie, obserwację, naśladuje rodziców i ich zachowania, przyjmuje ich poglądy i wartości.

Mimo wielu danych dotyczących sytuacji klientów GOPS brak jest pełnej informacji o rodzinie. Dane te są rozproszone i w związku z tym nie dają pełnego obrazu sytuacji rodzin. Najbardziej znane są warunki życia tych rodzin, które korzystają ze świadczeń pomocy społecznej

Współczesna rodzina boryka się z wieloma problemami, są nimi m.in.:

- brak bezpieczeństwa ekonomicznego,
- niskie kwalifikacje i zarobki,
- niemożność utrzymania mieszkania,
- wysokie koszty edukacji dzieci.

Ponadto zauważa się:

- wzrost źle funkcjonujących rodzin,
- narastających konfliktów oraz,
- brak kompetencji do ich rozwiązania.

Mając na uwadze dobro dziecka na bieżąco należy dokonywać analizy i oceny sytuacji dzieci i ich rodzin. Z obserwacji naszych wynika, że w szkołach mamy do czynienia z coraz większą skalą przemocy, zjawiskami patologicznymi, które sukcesywnie przybierają na sile. Wyraźnie zaznacza się grupa rodzin, która jest dysfunkcyjna (to rodzina, która nie spełnia swych zadań wobec dziecka) z różnych powodów np. alkoholizm, przemoc, ogólna niezaradność życiowa i postawy społeczne, samotne rodzicielstwo, brak czasu lub bierne i wycofane stanowisko w kwestii dostarczania dziecku właściwego systemu wartości, brak kompetencji wychowawczych i realnego wpływu na zagospodarowanie czasu wolnego swoich dzieci.

Dzieci z takich rodzin są podatne na niekorzystne wpływy otoczenia. Łatwo i chętnie przyjmują negatywne wzorce zachowań, powielają też często zły wzór czy schemat wyniesiony z domu rodzinnego. Stąd warto wzmocnić system pomocy rodzinom z dziećmi poprzez podejmowanie różnorodnych, adekwatnych działań służących eliminowaniu złych postaw i kształtowaniu osobowości właściwie funkcjonujących w społeczeństwie.

Tabela nr 1

Liczba osób korzystających z zasiłków stałych w latach 2015 – 2017

Wyszczególnienie	2015	2016	2017
Osoby samotnie gospodarujące	22	23	25
Osoby pozostające w rodzinie	6	7	7

Liczba osób korzystających z zasiłków stałych w okresie ostatnich 3 lat nieznacznie wzrasta.

Tabela nr 2

Powody przyznawania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej	2015	2016	2017
Ubóstwo	148	144	109
Bezdomność	10	13	9
Potrzeba ochrony macierzyństwa	95	82	65
w tym wielodzietność	94	80	62
Bezrobocie	24	21	18
Niepełnosprawność	98	101	94
Długotrwała lub ciężka choroba	48	54	38
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	33	27	18
w tym rodzin niepełne	24	18	17

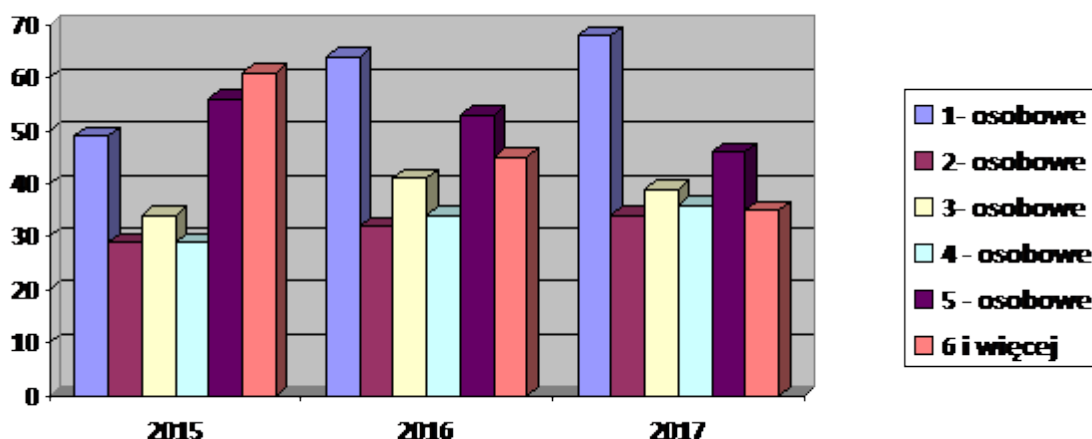
w tym rodziny wielodzietne	9	8	0
Przemoc w rodzinie	3	1	3
Alkoholizm	10	12	9
Sytuacja kryzysowa	1	0	0
Zdarzenie losowe	1	2	6

Głównym powodem przyznawania świadczeń z pomocy społecznej jest ubóstwo często spowodowane niepełnosprawnością i bezrobociem. W ostatnich latach obserwujemy spadek liczby osób korzystających z pomocy Ośrodka.

Tabela nr 3

Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Typy rodzin	2015	2016	2017
<i>Rodziny ogółem</i>	258	269	258
<i>Liczba osób – 1</i>	49	64	68
- 2	29	32	34
- 3	34	41	39
- 4	29	34	36
- 5	56	53	46
- 6 i więcej	61	45	35
<i>Liczba dzieci w rodz.</i>	180	168	152
- 1	31	40	42
- 2	41	39	40
- 3	54	45	40
- 4	35	34	21
- 5	9	5	8
- 6	5	3	0
- 7 i więcej	5	2	1

Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w 2017 roku nieznacznie zmalała w porównaniu do roku 2015 i 2016 spowodowane jest to tym, że niektóre rodziny przeżywają tylko chwilowe problemy i nie ubiegają się o pomoc w kolejnych latach. Przede wszystkim pomocą objęte są rodziny wielodzietne oraz osoby starsze, samotne i schorowane. Zauważalna jest tendencja objęcia pomocą mniejszą ilością rodzin wielodzietnych i większą ilością osób samotnie gospodarujących.

5. Adresaci Programu

Adresatami programu są rodziny wychowujące dzieci na terenie Gminy Przodkowo, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin dotkniętych przemocą, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem, przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze. Wspieranie rodzin będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie

w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami przy wykorzystaniu własnych możliwości i uprawnień.

6. Cele Programu

Wspieranie rodziny polega na pracy z całą rodziną to jest ze wszystkimi jej członkami. W związku z tym opracowano odpowiednie cele mające na względzie dobro każdego członka rodziny oraz metody rozwiązywania istniejących w niej problemów.

Nasze cele zostały opracowane na podstawie potrzeb wynikających z sytuacji w jakich znajdują się rodziny zamieszkujące w gminie Przodkowo, wieloletnich doświadczeniach oraz aktów prawnych i lokalnej strategii i programów o których mowa we wprowadzeniu. Opracowując cele uwzględniliśmy zadania własne gminy oraz obowiązki wójta w zakresie wspierania rodziny, realizowane poprzez działania odpowiednich instytucji.

CEL GŁÓWNY:

Stworzenie spójnego systemu pomocy na rzecz rodzin, wzmocnienie rodziny i tworzenie warunków do jej prawidłowego rozwoju.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin

Zadania:

- 1) Stałe diagnozowanie i monitoring warunków życia rodzin,
- 2) Zapewnienie bezpieczeństwa materialno-bytowego rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej której nie są w stanie pokonać wykorzystując własne możliwości,
- 3) Wspieranie edukacji dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa publicznego,
- 4) Tworzenie i realizacja programów z zakresu profilaktyki przemocy, uzależnień itp.
- 5) Objęcie pomocą dzieci w szczególności w formie dożywiania, zaopatrzenia w podręczniki, organizowanie wypoczynku w okresie wolnym od nauki, umożliwienie korzystania z organizowanych form spędzania czasu wolnego.
- 6) Praca z rodziną poprzez prowadzenie pracy socjalnej przez pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej,
- 7) Monitoring funkcjonowania i wydolności opiekuńczo-wychowawczej rodzin oparty na zaangażowaniu i współpracy wszystkich podmiotów działających na rzecz dobra i bezpieczeństwa dziecka i rodziny.
- 8) Zapewnienie rodzinom specjalistycznego poradnictwa i wsparcia.
- 9) Podejmowanie działań w zakresie aktywności społeczno-zawodowej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym celem umożliwienia podjęcia zatrudnienia.
- 10) Podejmowanie i koordynowanie działań na rzecz utrzymania bądź powrotu dziecka do rodziny naturalnej,
- 11) Tworzenie możliwości i sprzyjanie podnoszeniu wiedzy i doskonalenia umiejętności osób bezpośrednio pracujących z rodziną.

Realizatorzy: GOPS, PUP, Rada Gminy, Urząd Gminy, placówki oświatowe, Poradnia pedagogiczno-psychologiczna, kościół, organizacje pozarządowe.

2. Wspomaganie potencjału rozwojowego rodziny

Zadania:

- 1) Systematyczne diagnozowanie warunków życia rodzin, ich potrzeb i oczekiwań oraz udzielanie im stosownej pomocy.
- 2) Rozwijanie systemu wsparcia i specjalistycznego poradnictwa dla rodzin, w tym psychologicznego i prawnego.
- 3) Wspieranie i propagowanie różnych form aktywności społecznej działającej na rzecz wspomagania rodzin oraz umacniania w nich więzi rodzinnych.

- 4) Promowanie wartości rodzinnej poprzez organizowanie spotkań edukacyjnych mających na celu wymianę doświadczeń, uczenie i pogłębianie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, poprawianie relacji rodzic-dziecko.
- 5) Prowadzenie kampanii medialnych (ulotki, plakaty, artykuły prasowe) na rzecz umacniania rodziny i przeciwdziałania powstawania dysfunkcji.
- 6) Podejmowanie działań na rzecz powrotu do rodziny naturalnej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.
- 7) Zapewnienie opieki nad dziećmi rodziców pracujących
- 8) Podejmowanie działań zapobiegających niedostosowaniu społecznemu dzieci
- 9) Tworzenie i współfinansowanie placówek wsparcia dziennego takich jak: kluby, świetlice dla dzieci
- 10) Realizacja na terenie gminy programów zdrowotnych.
- 11) Udział Gminy w rządowych i innych programach wspierania rodzin
- 12) Podejmowanie działań przeciwdziałających przemocy w rodzinie i uzależnieniom
- 13) Doskonalenie zawodowe pracowników podmiotów zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie
- 14) Podejmowanie współpracy i wypracowywanie zasad wspólnego działania wszystkich podmiotów działających na rzecz umacniania rodzin.
- 15) Rozwój i wykorzystywanie gminnej bazy sportowej w celach aktywności ruchowej i rekreacyjnej.

Realizatorzy: GOPS, Urząd gminy, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, placówki oświatowe

3. Wspomaganie dziecka w środowisku szkolnym

Zadania:

- 1) Wzbogacenie oferty edukacyjnej oraz wspieranie uczniów uzdolnionych.
- 2) Wspieranie potrzeb edukacyjnych dzieci niepełnosprawnych poprzez stworzenie usług i ulg wspierających ich proces edukacyjny
- 3) Wyrównywanie szans edukacyjnych przez pomoc materialną (stypendia, zasiłki, dofinansowanie do imprez szkolnych i wycieczek, udział w projektach)
- 4) Wspieranie inicjatyw służących wszechstronnemu rozwojowi dzieci i młodzieży, w tym udział placówek oświatowych w projektach
- 5) Realizowanie przez szkołę programów profilaktycznych wspierających wychowywanie dzieci i młodzieży oraz programów edukacyjno-wychowawczych przeciwdziałających patologiom społecznym
- 6) Realizowanie programów prozdrowotnych
- 7) Udzielanie psychologicznego i pedagogicznego wsparcia uczniom znajdującym się w sytuacjach tego wymagających oraz ich rodzinom
- 8) Podejmowanie przez szkołę działań mających na celu kształtowanie właściwego zachowania nawyków i postaw życiowych
- 9) Podejmowanie przez szkołę współpracy z innymi podmiotami w zakresie rozwiązywania problemów uczniów z rodzin niedomagających
- 10) Prowadzenie świetlic szkolnych oraz organizowanie tam zajęć i pomocy dla uczniów
- 11) Organizowanie dodatkowych zajęć dydaktyczno-wychowawczych dla uczniów z trudnościami
- 12) Organizowanie poradnictwa i konsultacji dla rodziców ze specjalistami
- 13) Podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów społecznych poprzez prowadzenie w szkole programów profilaktycznych dotyczących uzależnień, agresji, radzenia sobie ze stresem
- 14) Inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych
- 15) Podejmowanie działań mających na celu integrację dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Realizatorzy: GOPS, placówki oświatowe, GKRPA, Urząd Gminy

4. Opieka nad dziećmi z rodzin niewydolnych wychowawczo

Zadania:

- 1) Praca socjalna z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo-wychowawcze, prowadzona przez pracownika socjalnego
- 2) Zatrudnienie asystenta rodziny w przypadku zagrożenia odebraniem dziecka do pieczy zastępczej lub umożliwienie powrotu dziecka do rodziny naturalnej
- 3) Podejmowanie działań w celu zapewnienia nadzoru kuratora nad nieletnimi pozbawionymi dostatecznej opieki ze strony rodziców
- 4) Współdziałanie podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny celem przepływu informacji i podjęcie stosownych działań
- 5) Organizowanie wsparcia psychologicznego i pedagogicznego w szkole oraz w placówkach specjalistycznych dla dzieci z rodzin niewydolnych
- 6) Tworzenie i wspieranie działalności świetlic i placówek wsparcia dziennego oraz organizowanie w nich pomocy i opieki dla dzieci w godzinach poza szkolnych
- 7) Prowadzenie monitoringu dziecka w rodzinie dotkniętej sytuacją kryzysową
- 8) Mobilizowanie rodziców do korzystania z programów korekcyjno-edukacyjno-terapeutycznych oraz specjalistycznej konsultacji
- 9) Priorytetowe przyjmowanie do placówek przedszkolnych dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo
- 10) Organizowanie wobec dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo w szkole dostępnych form wsparcia (kółka zainteresowań, zajęcia wyrównawcze i inne).

Realizatorzy: GOPS, placówki oświatowe, Urząd Gminy, Poradnia psychologiczno-pedagogiczna.

5. Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży oraz zapobieganie uzależnieniom i zjawiskom przemocy

Zadania:

- 1) Realizacja programów dotyczących uzależnień, agresji, radzenia sobie ze stresem adresowanych do dzieci.
- 2) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży.
- 3) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych
- 4) Udzielanie pomocy rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym oraz zjawiskiem przemocy.
- 5) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu
- 6) Organizowanie prelekcji w szkołach przez specjalistów zajmujących się rozwiązywaniem problemów w tym zakresie
- 7) Promocja pozytywnych wzorców zachowań poprzez organizowanie w szkole zajęć, imprez, spotkań ukierunkowanych na wspieranie i prawidłowy rozwój i postawę społeczną młodego człowieka.
- 8) Ustawiczne szkolenie nauczycieli w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom
- 9) Monitorowanie zjawiska krzywdzenia dzieci i młodzieży
- 10) Promocja instytucji udzielających pomocy w przypadkach zaistnienia zjawiska przemocy
- 11) Współpraca wszystkich instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy
- 12) Wspieranie rozwoju i działania podmiotów udzielających wsparcia osobom i rodzinom znajdujących się w sytuacji kryzysowej.

Realizatorzy: GOPS, Policja, placówki oświatowe, GKRPA, Rada Gminy, Poradnia psychologiczno-pedagogiczna, Zespół Interdyscyplinarny

7. Zasoby

1. Analiza zasobów:

I. Procedury, programy:

1. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ofiar przemocy w rodzinie w powiecie kartuskim na lata 2014-2020,
2. Powiatowy program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy
3. Gminny program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Gminy Przodkowo.
4. Projekty współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego,

II. Zasoby rzeczowe:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przodkowie,
2. Biblioteka Publiczna w Przodkowie (jedyne centrum kultury na terenie gminy),
3. Urząd Gminy w Przodkowie – Dział Promocji Gminy,
4. Środowiskowy Dom Samopomocy w Kobysewie,
5. Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach,
6. Centrum Integracji Społecznej w Ostrzycach i Garczu,
7. Klub Abstynenta w Kartuzach.

III. Zasoby organizacyjne

1. Zespół interdyscyplinarny,
2. Gminna komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
3. Stały kontakt z Poradnią Psychologiczną – Pedagogiczną w Kartuzach.

IV. Zasoby ludzkie

1. Parafie z terenu gminy Przodkowo,
2. Caritas przy parafiach
3. Pracownicy instytucji pomocy społecznej,
4. Policja,
5. NGO (organizacje pozarządowe).

8. Przewidywane Efekty

Realizacja niniejszego programu pozwoli na:

1. Wzmocnienie roli i funkcji rodziny biologicznej,
2. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej,
3. Dążenie do integracji rodziny,
4. Szczegółową analizę sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin,
5. Poprawę bezpieczeństwa dziecka i rodziny,
6. Przeciwdziałanie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej,
7. Ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego rodzin,
8. Podniesienie jakości usług świadczonych przez podmioty zaangażowane w realizację programu.

9. Źródła finansowania

Realizacja Programu będzie odbywać się w zakresie posiadanych środków budżetu gminy, budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł.

Program finansowany ze środków:

1. Budżetu Gminy Przodkowo,
2. Budżetu państwa w ramach dotacji,
3. Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektów,
4. MPiPS w ramach projektów,
5. PFRON w ramach programów i projektów.

10. Monitoring i Ewaluacja

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny. Monitoring będzie polegał na pozyskiwaniu informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności. Analiza i ocena zebranych informacji pozwoli na planowanie dalszych działań oraz doskonalenie działań dotychczas ustalonych.

Zgodnie z art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt Gminy Przodkowo składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z ich realizacją. Koordynacją w zakresie realizacji Programu zajmuje się Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Przodkowie.

11. Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny jest zgodny z kierunkiem i działaniami określonymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Program zakłada tworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie Gminy Przodkowo oraz poprawy stylu i jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny a rodzinie będą stwarzane możliwości samodzielnego zmierzania się ze swoimi problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku i poczucie odpowiedzialności przy wykorzystywaniu też własnej aktywności i potencjału jaki posiada. Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji Programu jest ścisła współpraca podmiotów zajmujących się sprawami rodziny i podejmowanie interdyscyplinarnych działań.